

## **Miljökravsmodul: Motorfordon med minst fyra hjul avsedda för person eller godstransport inkl. transporttjänster (Motor vehicles with at least four wheels intended for passenger- or freight transport incl. transportation service) - anskaffning och lease**

### **Information till kravställaren**

Kraven i denna miljökravsmodul kan ställas på fordon med minst fyra hjul. Modulen är indelad i olika sektioner så krav beror på vilken kategori det upphandlade fordonet är i.

*Kategorierna är:*

*M1 personbil -med maximalt 8 sittplatser utöver föraren*

*M2 lätt buss -mer än 8 sittplatser utöver föraren samt < 5 ton*

*M3 tung buss -mer än 8 sittplatser utöver föraren samt > 5 ton*

*N1 lätt lastbil -avsedd för godstransport med <3,5 ton*

*N2 lastbil -avsedd för godstransport med en maximal vikt 3,5 - 12 ton*

*N3 tung lastbil -avsedd för godstransport med en maximal vikt >12 ton*

Vid behov av stöd med upphandling kontakta FMVs miljösamordnare via [hallbarhet@fmv.se](mailto:hallbarhet@fmv.se).

I denna miljökravsmodul definieras vilken typ av krav som avses i vänster kolumn. "L" markerar ett lagkrav inom området. "M" markerar ett miljökrav (innebär högre krav än lagstiftningen).

I kravformuleringen anges ibland en kommentar (i rött) till kravställaren, som stöd för tillämpning av kravet. Den röda texten ska tas bort innan kravet används i upphandlingsdokumentet.

Kravställaren kan ange modulens krav i den tekniska specifikationen (TS) / kravspecifikationen eller i verksamhetsåtagandespecifikationen (VÅS/SoW) / avtalsutkast. Kravställaren måste själv göra bedömningen om var ett krav lämpligen ska placeras samt om det är relevant att ställa alla eller vissa av kraven utifrån upphandlingens art. Miljökravsmodulen ska endast ses som ett stöd i arbetet.

Obs! Direkt efter miljökravsmodulen följer viktig information om miljöpåverkan, relevanta lagar, miljökrav inom området. Läs denna information innan du använder kraven i modulen.

Krav-typ		Miljökrav	Text till svarsbilaga
		<b>Krav på leverantören i VÄS/SOW alternativt utkast till avtal/kontrakt</b>	
	1	<u>Krav på miljöbil, utsläppsklass och utsläpp</u>	
L	1.1 Svenska	Fordon ska uppfylla kraven för utsläppsklass Euro 6 eller andra högre Euro-klasser.	
	English	The vehicles shall fulfill the requirements for emission standard Euro 6 or other higher Euro-standards.	.
	Hjälp-text	<i>Till kravställaren (röd text tas bort): Angiven Euro-klass kommer vara ett krav för tunga fordon som ska köra i miljözoner klass I fr.o.m. 2020. Det är även värt att notera att regeringen har beslutat att kommunerna ska få införa miljözoner för lätta fordon, fr.o.m. år 2020. Detta innebär att i dessa miljözoner så kommer det finnas strikt reglering, se <a href="https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Miljo/Miljozoner/">https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Miljo/Miljozoner/</a> för detaljer. Kontakta <a href="mailto:hallbarhet@fmv.se">hallbarhet@fmv.se</a> vid behov av stöd.</i>	<i>Styrkande av krav vid uppföljning: Leverantören ska inkomma med utdrag från transportstyrelsens vägregister över sin fordonsflotta, inklusive dess Euro-klassning.</i>
L	1.2 Svenska	Fordonet ska uppfylla kriterierna för miljöbil enligt SFS 2006:227, 2 kap, 11a §.	
	English	The vehicle shall meet the criteria for green vehicle according to SFS 2006:227, chapter 2, 11a §.	
	Hjälp-text	<i>Till kravställaren (röd text tas bort): Detta krav gäller enbart personbilar med maximalt 4 sittplatser utöver föraren. Kravet är ej applicerbart på personbilar anpassade för personskydd. Om FM/FMV har särskilda skäl kan detta krav frångås.</i>	

L/M	1.3 Svenska	<i>[Offererade fordon/Fordon som planeras användas i tjänsten]</i> ska vara elfordon, bränslecellsfordon, gasfordon med klass Euro 6 <i>[och laddhybrider Euro klass 6]</i> .	
	English	<i>[Offered vehicles / Vehicles that the tenderer plan to use in the service]</i> shall be electric vehicles, fuel cell vehicles, gas vehicles with emission standard Euro 6 <i>[and electric-hybrids Euro 6]</i> .	
	Hjälpstext	<i>Till kravställaren (röd text tas bort): Detta krav kan vara aktuellt för fordon som planeras köras inom kommunernas miljözoner klass 3 (aktuellt från 2020). Notera att för tyngre fordon så är det tillåtet att köra med laddhybrider Euro klass 6, det är det <u>ej</u> för lättare fordon. Kontakta <a href="mailto:hallbarhet@fmv.se">hallbarhet@fmv.se</a> vid behov av stöd.</i>	
L	1.4 Svenska	Anbudsgivarens personbilar med maximalt 6 sittplatser, som anbudsgivarens personal använder vid utförande av tjänster <b>ska</b> , enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register, maximalt släppa ut högst 120 gram koldioxid per kilometer vid blandad körning <sup>1</sup> senast sex månader efter kontraktstart.  <b>Undantag:</b> Om fordonet är typgodkänt för att drivas på biodrivmedel eller el.  <b>Information till anbudsgivare:</b> Till biodrivmedel räknas vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa, d.v.s. den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk (inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung), skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.	
	English	The tenderers' cars with a maximum of 6 seats, used by the tenderers personnel in the performance of services, shall according to the information in the road traffic register or corresponding foreign registers, have a maximum emission release of 120 g carbon dioxide per kilometre at mixed driving <sup>2</sup> no later than six months after the start of the contract.  <b>Exemption:</b>	

<sup>1</sup> Blandad körning = körning både i stadstrafik och på motorväg.

<sup>2</sup> Combined = driving in city traffic and on highways.

		<p>If the vehicle is approved to be fuelled with biofuels or powered by electricity.</p> <p><b>Information to tenderers:</b> For biofuels, liquid or gas fuels produced from biomass are accepted, ie. the biodegradable part of the products, waste and residues of biological origin from agriculture (including materials of plant and animal origin), forestry and associated industries including fishing and aquaculture, as well as the biodegradable part of industrial waste and municipal waste.</p>	
	Hjälptext	<p><i>Till kravställare (röd text tas bort):  Detta krav kan bara ställas på fordon i kategori M1.  Kravet är ej applicerbart på personbilar anpassade för personskydd. Om FM/FMV har särskilda skäl kan detta krav frångås.</i></p>	
	2	<u>Krav på återanvändning och återvinning</u>	
L	2.2 Svenska	<p>Fordon ska vara konstruerade så att de:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- är återanvända eller materialåtervunna till minst 85 % av fordonets vikt.</li> <li>- kan återanvändas eller återvinnas till minst 95 % av fordonets vikt.</li> </ul>	
	English	<p>Vehicles shall be constructed so that they:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- are reused or material recycled to at least 85% of the vehicle weight</li> <li>- are reusable or recyclable up to 95% of the vehicle weight</li> </ul>	
	Hjälptext	<p><i>Till kravställare (röd text tas bort):  Detta krav är bara applicerbart på fordon i kategori M1, N1 och de fordon i kategori M2 som väger &lt; 3,5 ton.</i></p>	
L	2.3 Svenska	<p>Leverantören ska uppfylla kraven enligt förordning (SFS 2007:185) om producentansvar för bilar. Detta innebär bl.a. att leverantören ska se till att det finns ett eller flera lämpliga mottagningsystem.</p>	
	English	<p>The supplier shall comply with the requirements in Regulation (SFS 2007:185) on producer responsibility for cars. This means e.g. that the supplier shall make sure there is one or more appropriate reception systems.</p>	

	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Detta krav är bara applicerbart på fordon i kategori M1, N1 och de fordon i kategori M2 som väger &lt; 3,5 ton.</i>	
	3	<u>Krav på extra tillbehör</u>	
L	3.1 Svenska	Fordonet ska vara utrustat med ett system för sparsam körning. Systemet ska ge föraren återkoppling på körsättet med information om medel- och momentanförbrukning av bränsle	
	English	The vehicle shall be equipped with a system for eco-driving. The system shall give feedback to the driver with information on instantaneous and average fuel consumption.	
	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Detta krav är riktat mot fordon i kategori M1. Om det ska ställas för andra fordonskategorier så bör rimligheten beaktas. Kontakta <a href="mailto:hallbarhet@fmv.se">hallbarhet@fmv.se</a> vid behov av stöd.</i>	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Ett sådant system skulle kunna vara ISA (Intelligent hastighetsanpassning).</i>
L	3.2 Svenska	Fordonet ska levereras utrustat med system för övervakning av lufttryck i däcken d.v.s. ett TPMS (Tire pressure monitoring system).	
	English	The vehicle shall be delivered fitted with a system monitoring the tyre pressure, i.e. a TPMS (Tire pressure monitoring system).	
	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Detta krav är riktat mot fordon i kategori M1. Om det ska ställas för andra fordonskategorier så bör rimligheten beaktas. Kontakta <a href="mailto:hallbarhet@fmv.se">hallbarhet@fmv.se</a> vid behov av stöd.</i>	
	4	<u>Transporttjänster</u>	
M	4.1 Svenska	Leverantören <b>ska</b> under avtalsperioden enbart anlita verkstäder och tvättanläggningar som har inga eller åtgärdade förelägganden från tillsynsmyndighet.	
	English	The supplier shall during the contract period only use washing facilities and workshops with no or no remaining injunctions from a regulatory authority.	

	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Detta gäller enbart om leverantören ansvarar för fordonen.</i>	
M	4.2 Svenska	Leverantören <b>ska</b> ansvara för att samtliga ordinarie förare i uppdraget är utbildade i sparsam körning senast [ange tidsperiod] månader efter uppdragsstart. Kravet gäller även eventuella nyanställningar under avtalsperioden och ska då gälla [ange tidsperiod] månader efter anställningsdag.	
	English	The supplier shall ensure that all regular drivers on the contract are trained in eco-driving at the latest [ange tidsperiod] months after the contract start. The requirement also applies to employees starting during the contract period and shall be completed [ange tidsperiod] months after their starting date.	
M	4.3 Svenska	Leverantören ska ha fastställda rutiner för kontroll av däcktryck. Däcktrycket får inte [definiera tidsperiod] understiga fordonstillverkarens rekommendationer.	
	English	The supplier shall have established procedures for controlling tyre pressure. The tyre pressure shall not [definiera tidsperiod] be less than the manufacturer's recommendations.	
L	4.4 Svenska	Vid transporter inom Miljözoner [i Umeå, Stockholm, Helsingborg, Uppsala, Lund, Göteborg, Mölndal, Helsingborg, Lund och Malmö och eventuella tillkommande zoner] ska leverantören tillhandahålla bussar som uppfyller krav på transporter inom dessa områden.	
	English	For transport within Environmental zones [i Stockholm, Helsingborg, Uppsala, Lund, Göteborg och Malmö och eventuella tillkommande zoner] the supplier shall provide buses that meet the requirements for transports within these areas.	
	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Detta krav är relevant för tunga transporter.</i>	

### Information om miljökrav:

Miljökraven på fordon syftar till att minska både bränsleförbrukningen samt emissioner av olika gaser och partiklar. Dessutom ställs krav på omhändertagande av uttjänta fordon.

### Relevant lagstiftning:

- Förordning (EG) nr 715/2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) (...). I denna förordning fastställs gemensamma tekniska krav för typgodkännande av motorfordon, t.ex. utsläppsbegränsande anordningar, med avseende på utsläpp.
- Direktiv 2005/64/EG om typgodkännandet av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning (...). I detta direktiv fastställs regler för att säkerställa att de olika delarna och materialen från ett fordon kan återanvändas, materialåtervinnas och återvinnas så långt som möjligt. Direktivet är tillämpligt för fordon i kategori M1 eller N1.
- Förordning (2007:185) om producentansvar för bilar har som syfte att:
  - Producenter ska tillhandahålla system för mottagning av bilar
  - Uttjänta bilar kan återvinnas eller komponenter från sådana bilar kan återanvändas
  - Återvinningsmålen uppnås (för mer information se 6§ i förordningen)
- Förordning (2009:1) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheternas bilar och bilresor. Förordningens syfte är att öka andelen miljöanpassade och trafiksäkra bilar.
  - *Undantag: Förordningen gäller inte bilar som tillhör staten och som är tillverkade för särskilt militära ändamål.*
- Förordning (EG) nr 595/2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon (...). Särskilda lagstadgade utsläppskrav finns för att minimera utsläppsnivån från den tunga trafiken. Utsläppskraven sätter gränsvärden för emissioner och partiklar. Utsläppsklassen Euro 6 är lagstadgad utsläppsnivå för nya lastbilar och bussar sedan 1 januari 2014. Tungta fordon typgodkända med Euro-klass 6 får köra obegränsat i miljözoner (för gränsvärden se Bilaga I, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009).
- Trafikförordningen 1998:1276 reglerar bestämmelserna om miljözoner. Idag (2016) finns miljözoner i Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Helsingborg och Lund och gäller idag tung trafik. Regeringen har dock beslutat att kommunerna ska få införa miljözoner för lätta fordon, från och med år 2020.
- SFS 2011:318 Avgaslag har som syfte att förebygga utsläpp av avgaser och andra föroreningar från bränsle i motorfordon.
- Förordning (SFS) 1994:1236 om producentansvar för däck.

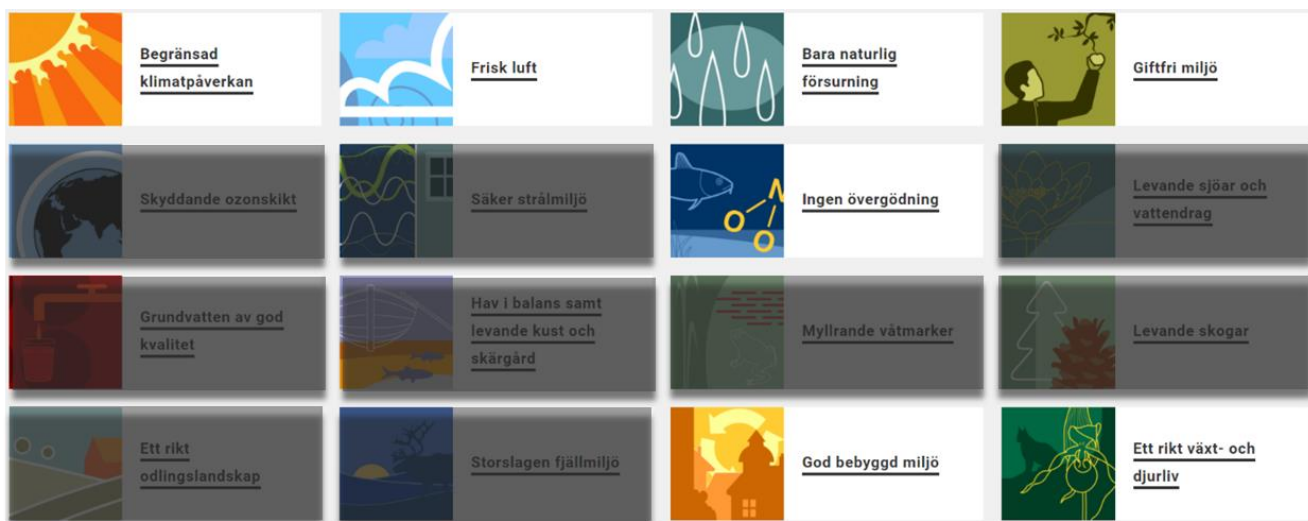
### *Ytterligare information*

- Mer information om miljöklassning och avgaskrav finns på Trafikverkets webbplats: [www.trafikverket.se](http://www.trafikverket.se) samt på Transportstyrelsens webbplats: <http://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Miljo/Luftkvaliet-i-tatorter/>
- Mer information om miljözoner finns på Transportstyrelsens webbplats: <http://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Miljo/Miljozoner/>

### Andra relevanta miljökravsmoduler:

- Se däck
- Se drift- och underhållskemikalier
- Se köldmedier
- Se släckmedier

### Berörda nationella miljömål



### Berörda globala hållbarhetsmål

